

TÜRK TORAKS DERNEĞİ

**TÜRK TORAKS DERNEĞİ SOLUNUM SİSTEMİ ENFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU
DÜNYA BAĞIŞIKLAMA HAFTASI BASIN BİLDİRİSİ**

Aşılama, enfeksiyon hastalıklarından korunmada etkili, güvenilir ve en kolay uygulanabilir yöntemlerden biridir. Erişkin dönemde aşılama, sadece bireyi korumakla kalmaz; toplum bağışıklığını güçlendirir ve hastaneye yatışları azaltarak sağlık sistemi üzerindeki yükü de hafifletir. Bireyin aşılanarak bağışık hale gelmesi ile de toplumlarda hastalıklar, salgınlar görülmez.

Toplumumuzun yaş ortalaması artmaktadır. İleri yaş, kronik hastalıkların artması, bağışıklık azaltıcı ilaçların kullanımı ile bulaşıcı hastalıklara duyarlılık artmaktadır. Bu nedenle özellikle de bu hasta gruplarında önlenebilir hastalıkların önüne geçmek adına aşılar oldukça önemlidir.

Mevsimsel grip hastalığında, hastaların çoğu herhangi bir tedavi almadan genellikle bir hafta içinde iyileşir. Ancak risk grubunda olan kişilerde hastalık ağır seyredebilir. Bu riskli gruplar özellikle 5 yaş altı küçük çocuklar, 65 yaş ve üzeri bireyler, hamile kadınlar ve astım, KOAH (Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı), diyabet, kalp hastalığı gibi kronik hastalıkları olan her yaşta kişilerdir. Bu kişilerde, hastalığa bağlı hastane yatışı gerekebilir hatta hastalık, ölüme bile neden olabilmektedir. Bu risk gruplarındaki kişilerde grip; zatürre (pnömoni), bronşit, sinüzit, kulak enfeksiyonları gibi ciddi hastalıklara yol açabilir. Hastalıktan korunmada en etkili yöntem grip aşısıdır. Grip, insanlar öksürdüğünde veya hapşırduğunda kolayca yayılır. Bu nedenle hijyen kurallarına dikkat etmek de hastalıktan korunmada oldukça önemlidir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün Şubat 2025 verilerine göre her yıl yaklaşık 1 milyar grip vakası görülmektedir ve bu vakaların yaklaşık 3 ila 5 milyonunda hastalık şiddetli seyretebilmektedir. Ayrıca mevsimsel grip, yılda 290.000 ila 650.000 arası solunum kaynaklı ölüme yol açmaktadır. DSÖ 2020 verilerine göre Türkiye'deki grip ve zatürre kaynaklı ölüm sayısı 12.845'e ulaşmış, bu da toplam ölümlerin %3,30'unu oluşturmaktadır. Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2026 yılını 13. haftasında ağır solunum yolu enfeksiyonu nedeni ile hastaneye yatan toplam 2496 hastanın 851'i 65 yaş üstündedir.

RSV (Respiratuar Sinsityal Virüs) de mevsimsel grip gibi etkilere neden olan bir virüstür. Bu virüse karşı yeni geliştirilmiş aşılar mevcuttur. Bu aşı da 75 yaş ve üstü tüm bireylere ve kronik akciğer hastalığı olan 18 yaş üstü tüm bireylere önerilmektedir.

Pnömonokok (*Streptococcus pneumoniae*), insanda pek çok hastalığa neden olan bir bakteri türüdür. Pnömonokok hastalıkları, dünya çapında görülmektedir. Pnömonokok, sinüzit, orta kulak iltihabı gibi daha hafif hastalık yapabildiği gibi menenjit, zatürre gibi ciddi hastalıklara da neden olabilmektedir. Zatürre (Pnömoni), dünya genelinde her yıl milyonlarca insanı etkileyen ve ölüme neden olabilen önemli bir enfeksiyon hastalığıdır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre pnömoni (zatürre), yılda yaklaşık 3 milyon kişinin ölümüne neden olabilmektedir. Özellikle 5 yaş altı çocuklarda, yaşlılarda ve risk gruplarında enfeksiyona bağlı ölümlerin başlıca nedeni olup, tüm ölüm nedenleri arasında 5. sırada yer almaktadır.

Düşük gelirli ülkelerde ise birinci sırada yer almaktadır. Bu nedenle 65 yaş ve üstü sağlıklı bireyler, yaştan bağımsız kronik akciğer hastalığı, kronik kalp hastalığı, diyabet, kronik karaciğer veya böbrek hastalığı olan, kanser hastalığı olan hastalarda mutlaka pnömokok (zatüre) aşısı yapılmalıdır.

Bu bilgiler ışığında Türk Toraks Derneği olarak, 65 yaş ve üstü sağlıklı bireylerde ve yaştan bağımsız olarak kronik akciğer hastalığı olanlar kişilere mevsimsel grip aşısı, zatürre (pnömokok) aşısının yapılmasını, ayrıca 75 yaş ve üstü tüm bireylere ve 18 yaş ve üstü kronik akciğer hastalığı olan tüm hastalara RSV aşısı yaptırmasını önermekteyiz.

Türk Toraks Derneği

Kaynaklar:

1. <https://www.who.int/health-topics/vaccines-and-immunization>
2. <https://www.cdc.gov/vaccines>
3. <https://www.ekmud.org.tr/files/Rehberler/ekmudrehberler/eriskin-bagisiklama-rehberi-2024.pdf>
4. <https://asi.saglik.gov.tr/asi-ile-oenlenebilir-hastaliklar/mevsimsel-grip.html>
5. <https://grip.saglik.gov.tr>